

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2025

Marking Scheme

Polish

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalized until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalized scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

In reading the marking scheme the following points should be noted:

In all sections of the examination the answers given on the marking scheme should not be considered as the only possible answers that may be accepted. Alternative expressions, phrases and words which convey a similar meaning to those on the published marking scheme are also acceptable.

The detail required in any answer is determined by the context and the manner in which the question is asked, and by the number of marks assigned to the answer in the examination paper. Requirements and mark allocations may, therefore, vary from year to year.

Words, expressions or phrases must be correctly used in context and not contradicted, and where there is evidence of incorrect use or contradiction, the marks may not be awarded.

As a general rule, if in doubt about the validity of any answer, examiners must consult their advising examiner before awarding marks.

PLEASE NOTE: In reading this marking scheme, the following points should be noted:

A forward slash / before an answer indicates that the answer is synonymous with that which preceded it or is an alternative answer. Answers separated by a forward slash cannot therefore be taken as different answers.

A dash - before an answer indicates that the answer is a separate answer, which may be considered as independent of any other suggested answers to the question.

Rounded brackets () indicate material which is not considered to be essential in order to gain full marks.

Annotations used in the marking

Not all responses are annotated

Annotation	Meaning
✓	Correct
_____	Language / Grammar error(s)
~~~~~	Unclear
MMS	Modified Marking Scheme applied
^	Omission
-	Question has not been answered
[...]	Irrelevant material
{...}	Answers given in the wrong language

Answers given in the wrong language e.g. answers in Irish/English when Polish is required or answers in Polish when Irish/English is required – award 50% of the marks

Część A	Czytanie	100 punktów
Section A	Reading	100 marks

Candidates are required to attempt Reading Comprehension 1 and Reading Comprehension 2

Question 1

Wiara w swoje siły (50 marks)

(a) Uzupełnij informacje na temat Marcina Małysa: (akapit 1)

(i) *co myśli o sobie*
- że jest wyjątkowy (2 m)

(ii) *plany zawodowe*
One of: (2 m)
- malarz
- muzyk
- aktor
- fotograf artystyczny

(iii) *stosunek do życia*
One of: (2 m)
- kieruje się myślą *chwytaj dzień*
- docenia piękno życia
- cieszy się małymi rzeczami

(b) Co wiemy na temat liceum, do którego dostał się Marcin? Podaj 3 szczegóły. (akapit 2)

Three of: (3 x 2 m)

- najlepsze w regionie
- budynek szkoły jest poważny/z salami o wysokich sufitach
- imienia (Adama) Asnyka
- (tu uczy się) wybitna młodzież
- (tu pracują) najlepsi nauczyciele

or

- najlepsze (1 m)
- wysokie sufity (1 m)

(c) Jak Marcin radzi sobie jako fotograf artystyczny? (akapit 5)

One of: (2 m)

- niezbyt dobrze/źle/entuzjastyczne reakcje skończyły się szybko
- (od ponad roku) nie zaprezentował niczego nowego
- przyjaciele myślą, że powinien pójść do normalnej pracy

(d) Marcinowi brakuje gotówki. (akapity: 6, 7)

(i) Jak ogranicza wydatki?

Two of:

(2 x 2 m)

- żywi się (głównie) kaszą/gotowymi sosami
- pije wodę z kranu
- unika osiedlowych sklepików
- liczy się z każdym groszem

(ii) Wymień jedną emocję, jaka mu towarzyszy.

One of:

(2 m)

- rozpacz
- strach/lęk
- desperacja

(iii) Zacytuj zdanie, które mówi o tej emocji.

One of:

(2 m)

- rozpacz: To doprowadzało go do rozpacz.
- strach/lęk: Chłopak bał się sprawdzać skrzynkę na listy./Bał się odczytywać e-maile, odbierać telefony.
- desperacja: Był zdesperowany, myślał nawet, by coś ukraść...

(e) Wyjaśnij znaczenie podanych wyrażen w kontekście przeczytanego tekstu:

(i) liczyć się z każdym groszem (akapit 6)

(2 m)

- być oszczędnym/żyć oszczędnie/nie trwonić pieniędzy/nie marnować pieniędzy

(ii) chodzić z głową w chmurach (akapit 9)

(2 m)

- marzyć/fantazjować/bujać w obłokach/myśleć o niebieskich migdałach

(f) How did Marcin get into financial difficulties? Give *four* details. (paragraphs: 3, 4)

Four of:

(4 x 2 m)

- he bought a very expensive camera
- he lent his camera without any contract/he lost his camera
- he travelled to: London, Paris, New York/abroad
- he spent all his savings
- he didn't have stable income/no income
- he borrowed money online
- he borrowed money from friends

or

- he bought a camera
- he borrowed money

(1 m)

(g) What was Marcin thinking of doing because of his huge debts? Explain in detail. (paragraph 7)

Three of:

(3 x 2 m)

- to take a loan
- to run away to a different city/town
- to run away to a different country

- to steal something
- to take/accept his brother's offer

(h) *What did Marcin do to make his photography business successful? Give **four** details.*

Four of:

(4 x 2 m)

- he looked smart/professional
- he was punctual
- he tried to include everyone in the pictures
- wanted to make the photos unique/personal
- he was looking for charming imperfections (for his videos and pictures)
- he often finished work after midnight/worked long hours/hardworking
- he was quick/photos sent next day, a video 2 days later/efficient
- he stopped being a dreamer
- he liked his profession/he was passionate about his job
- he was very good at his job

(i) *Based on the text, indicate which statement below is correct.*

*Put a tick (✓) in the appropriate box. Choose **one** statement only.*

(2 m)

(i) *Marcin was an average student.*

☐

(ii) *Marcin's parents were wealthy.*

☒

(iii) *Marcin always liked weddings.*

☐

(iv) *Marcin always thought that he was special.*

☐

Question 2

Tatuaż – sztuka czy moda? (50 marks)

(a) *Uzupełnij tabelę na temat pierwszego człowieka z tatuażami: (akapit 1)*

(i) *imię*

- Ötzi

(2 m)

(ii) *kiedy żył*

- 3300 lat przed naszą erą

(2 m)

or

- przed naszą erą

(1 m)

(iii) *fakt na jego temat*

One of:

(2 m)

- zmumifikowany
- znaleziony (w alpejskim) lodowcu
- miał 57 tatuaży

(b) Co wskazywano w badaniach jako przyczynę popularności tatuaży? Wymień 2 szczegóły. (akapit 5)

Two of: (2 x 2 m)

- poczucie własnej atrakcyjności
- niezgoda na nudne życie
- symbolizują młodość
- dodają odwagi (na przykład przy zrywaniu z nałogami)
- poprawiają humor

(c) Co osoba decydująca się na tatuaż powinna wziąć pod uwagę? Wymień 2 szczegóły. (akapit 5)

Two of: (2 x 2 m)

- tatuaże mogą uzależniać
- na tatuaż najlepiej decydować się w późniejszym wieku/gdy poglądy są bardziej ukształtowane
- rodzaj zawodu, (który chcemy wykonywać)/tatuaże w: bankowości, medycynie, prawie, finansach nie są mile widziane.

(d) Co Magdalena Sawicka mówi o modzie wśród tatuujących się? Podaj 2 szczegóły. (akapit 8)

Two of: (2 x 2 m)

- wpływ mają influencerzy/idole
- zakochani, przyjaciele, rodzice i dzieci/klienci wybierają nawiązujące do siebie tatuaże
- popularne są takie same kwiaty/splecione (małe) palce rąk

or

- popularne są kwiaty (1m)

(e) Podkreślone wyrazy zastąp synonimami. Zdania, z których pochodzą, powinny zachować swoje znaczenie.

(i) Tatuaż był odmiennie postrzegany w różnych kulturach. (akapit 2) (2 m)
różnie/niejednolicie/odrębnie/inaczej/rozbieżnie

(ii) To fascynujące! (akapit 6) (2 m)
niesamowite/wyjatkowe/nadzwyczajne/niebywałe/niezwykłe/ekscytujące

(f) Co Magdalena Sawicka lubi w swojej pracy? (akapit 10)

One of: (2 m)

- kontakt z ludźmi/rozmowy
- to, że ktoś chce mieć na skórze jej rysunek (do końca życia)

(g) What do we learn about the beginnings of tattoos in Poland? Give **four** details. (paragraphs: 3, 4)

Four of: (4 x 2 m)

- first press/media coverage in 1873
- first tattoos – end of XIX century
- popular among: sailors/circus performers/workers/soldiers
- associated with the prison subculture
- seen as an expression of rebellion

- popular mostly among men
- in 1991 first tattoo studios/first tattoo studios in Warszawa and Gdynia
or (1 m) for one city only: first tattoo studios in Warszawa/Gdynia
- tattoos became part of popular culture in Poland

(h) Based on the text, indicate if the following statements are **true** or **false**.

Put a tick (✓) in the appropriate boxes.

(2 x 1 m)

Note:

If candidate clearly identifies correct answer, without using a tick = 1 mark

If more than one answer offered = 0 marks

		True	False
(i)	In the beginning the art of tattoo was strictly reserved for priests and rulers of the countries. (paragraph 2)		✓
(ii)	A knowledge of anatomy is important for Magdalena Sawicka's work. (paragraph 6)	✓	

(i) What does Magdalena Sawicka say about the beginning of her career as a tattoo artist?

Give **four** details. (paragraph 7)

Four of:

(4 x 2 m)

- it was challenging
- she purchased a tattoo machine
- she practiced tattooing on bananas
- she wasn't successful
- she was accepted as an intern (at a tattoo studio)
- the first tattoo she did was on her husband
- she made her first tattoo after 4 months of practice

(j) In what way do tattooists contribute to society? (paragraph 8)

(2 m)

- support charitable causes (for example donating to orphanages)

(k) What does Magdalena Sawicka think about getting a tattoo at a young age? Give **three** details.

Three of:

(3 x 2 m)

- she is against it
- she refuses to tattoo a young person
- she is upset when parents insist on tattooing their children
- she got her first tattoo when she was 18 – she was too young/it was a mistake
- it is a decision which shouldn't be rushed

Część B	Pisanie	80 punktów
SECTION B	Writing	80 marks

Candidates are required to attempt Question 3(a) or 3(b) or 3(c), Question 4(a) or 4(b) or 4(c) AND either 5(a) or 5(b) or 5(c).

- If more than one part of Question 3 or Question 4, or Question 5 is answered, all answers must be marked and marks awarded only for the higher scoring part.
- Add the marks for content (C) and expression (E) to give the total marks for the question
- Note: In any part of written production the same mistake will not be penalized twice.

Mark *content* and *expression* separately

- Award content marks **first**.
- No marks are awarded for irrelevant information/content.
- Where no marks are awarded for content (i.e. effort totally irrelevant), **no marks** will be awarded for expression.

Content (C)

	<u>Q.3, Q.4</u> 15 marks	<u>Q.5</u> 10 marks	CONTENT
Very good	15-12	10-9	• Stimulus material well exploited (text 1, text 2 or bullet points) • High level of textual coherence • Clarity in argumentation • Communicative intention fulfilled • Little or no irrelevant material • Few mistakes in register (for example in: e-mail, letter, blog etc.)
Good	11-8	8-6	• More or less competent treatment of stimulus material (text 1, text 2 or bullet points) • Reasonable level of textual coherence • Good argumentation • Communicative intention more or less respected • Some irrelevant material • Some mistakes in register

Fair	7-4	5-3	• Poor treatment of stimulus material (text 1, text 2 or bullet points) • Fair level of textual coherence • Poorly developed argument • Communicative intention struggling for accuracy • A lot of irrelevant material • Many mistakes in register
Weak	3-0	2-0	• Very poor treatment of stimulus material (text 1, text 2 or bullet points) • Lack of textual coherence • Communication intention is limited • Candidate unclear on how to respond to the task • Mostly irrelevant material • Mistakes in register

Expression (E)

	<u>Q.3, Q.4</u> 15 marks	<u>Q.5</u> 10 marks	EXPRESSION
Very good	15 - 12	10-9	• Idiomatic Polish • Rich vocabulary • Complex sentences well handled • Few mistakes in grammar, spelling and punctuation
Good	11 - 8	8-6	• Vocabulary good • Generally good syntax • Occasional use of English words • Some grammar, spelling and punctuation mistakes

Fair	7 - 4	5-3	• Vocabulary generally accurate but limited • Some use of English words • Repetition • Some interference from English syntax • Many mistakes in grammar, spelling and punctuation
Weak	3 - 0	2-0	• Vocabulary very limited and mostly inaccurate • Frequent use of English words • Interference from English syntax • Frequent spelling and grammar mistakes make text hard to understand

Listening comprehension

Część A - Wywiad z Adamem Wajrakiem – dziennikarzem i przyrodnikiem - 24 marks

1. Uzupełnij tabelę. (3 × 2 m)

Kiedy Adam Wajrak zamieszkał w Puszczy Białowieskiej?	pod koniec lat 90./27 lat temu or 1990.	(2 m) (1 m)
Dlaczego Adam Wajrak zamieszkał w puszczy? Podaj 2 powody.	Two of: (i) jego żona chciała prowadzić tutaj badania or (ii) jego żona chciała tu mieszkać (iii) to fascynujące miejsce puszcza urzekła go już w czasach studenckich	(2 x 2 m) (1 m)

2. Jakie zajęcia doszły do obowiązków Adama Wajraka, gdy przeniósł się do puszczy? Podaj 3 szczegóły. (3 × 2 m)

Any **three** of:

- koszenie trawy
- rąbanie drzewa
- naprawianie dachu
- malowanie płotu
- sprzątanie szopy

3. Co zwykle robi Adam Wajrak rano? Podaj 2 szczegóły.

Any **two** of:

- idzie do lasu
- obserwuje przyrodę
- je śniadanie
- wychodzi z psem (Lolkiem) na spacer
- pisze artykuły

(2 × 2 m)

4. Zaznacz (✓) *prawda* lub *fałsz*.

Adam Wajrak zaleca odwiedzać Puszcę Białowieską w różnych porach roku. **F (2m)**

5. Jakich zwierząt nie ma już w Puszczy Białowieskiej? Podaj 2 gatunki.

Any **two** of:

- niedźwiedź
- czajka
- głuszec

(2 x 2 m)

6. Jak Adam Wajrak dba o puszcę? (2m)
- nie używa samochodu/jeździ na rowerze

Część B - Kazimierz Dolny - 18 marks

1. *Jak nazywany jest Kazimierz Dolny ?*

- perłą polskiego renesansu

(2 m)

or

- perłą renesansu

(1m)

2. (i) *Kiedy w Kazimierzu Dolnym odbywa się festiwal Dwa Brzegi?*

- co roku, na przełomie lipca i sierpnia

(4 m)

or

- co roku

- na przełomie lipca i sierpnia/w lipcu i sierpniu

(2 m)

(ii) *Jakie filmy można zobaczyć podczas trwania festiwalu Dwa Brzegi? Podaj 2 szczegóły.*

Any **two** of:

(2 × 2 m)

- fabularne

- dokumentalne

- animowane

- z różnych krajów świata

3. *Wymień 2 rodzaje warsztatów, które odbywają się w Kazimierzu Dolnym?*

Any **two** of:

(2 × 2 m)

- sztuki ulicznej

- jogi

- pszczelarskie

or

- sztuki

(1 m)

4. *Jakich przysmaków można skosztować w Kazimierzu Dolnym? Podaj 2 szczegóły.*

Any **two** of:

(2 × 2 m)

- miejscowych wypieków

- koguta z ciasta

- oponki z (różnymi) dodatkami

or

(2 x 1 m)

- wypieków

- koguta

- oponki

Część C - Recenzja książki - 24 m

1. Complete the table below about the book *Jowita zostaje*.

(6 m)

When did the protest take place?	month – December (1 m) year – 2023 (1 m)
Why did the students protest?	university authorities were going to sell the dormitory/the students didn't want to lose their accommodation/they didn't agree with selling the dormitory/ (3 m)
How many days did the protest last?	ten (1 m)

2. Tick (✓) **true** or **false**.

The students wrote the book about their protest. **T**

(2 m)

3. Describe the contents of the book. Give **three** details.

Any **three** of:

(3 x 2m)

- instructions
- program/schedule of the protest
- correspondence
- interviews
- articles
- essays
- photos
- leaflets
- posters

4. (i) How was the book received?

(2 m)

- enthusiastically

(ii) Who read the book? Give **two** details.

(2 x 2 m)

Any **two** of:

- students
- parents
- teachers

5. What happened after the book was published?

(4 m)

- organizations protecting students' rights started to grow (in college towns)

or

- students' organizations started to grow

(2 m)

Część D - Dmuchane meble - 14 marks

1. *What type of furniture is mentioned here?* (2 m)
- a stool/a chair

2. *In what shape can the furniture be bought?* (2 m)
-in a roll

3. *List **three** features of the Oskar Zięta's furniture.*

Any **three** of: (3 x 2 m)

- the lightest chairs/light/lightweight
- solid
- durable
- long lived/long lasting/durable

4. *What weight will damage Oskar Zięta's furniture?* (1 m)
- 2 tons

5. *How did Oskar Zięta become interested in metal?* (3 m)
- from his grandfather who was a blacksmith

or

- from his grandfather (2 m)

Część E - Wiadomości - 20 marks

Item 1

1. Fill in the table below about Amp Football. (4 m)

Against who was the Polish team playing?	Kenya	(2 m)
What was the result of the match?	Poland 1, Kenya 0/Poland won or 1 – 0	(2 m) (1 m)

Item 2

2. Why was Rysiek, the cat, honoured with a sculpture? Give **two** details.

Any **two** of:

(2 x 2 m)

- he regularly accompanied his owner to the train
- he (sat on a bench and) waited until the train left
- he was loyal
- he was smart

Item 3

3. What do we learn about the project run by the Copernicus Science Centre? Give **three** details.

Any **three** of:

(3 x 2 m)

- The Centre runs workshops "Lets discover it!"
- The workshops take place in small towns
- The workshops take place during weekends
- The workshops take place in local libraries/community Centre/sport Centre/schools
- The teachers show adults how to discover science with a child
- No advanced technical equipment is needed to participate
- No costly tools are needed to participate
- Participants get a free kit to experiment at home

Item 4

4. Describe the Porcelain Square in Ćmielów. Give **three** details.

(3 x 2 m)

Any **three** of:

- there is a fountain that looks like a coffee set there
- there are 20 cup shaped benches in the square
- there is water pouring into one of the coffee cups from the coffee pot
- there is a sugar bowl there

or

- there is a fountain
- there are 20 benches there

(1 m)

APPENDIX 1

Modified Marking Scheme

A modified marking scheme is applied to the work submitted by candidates who have been granted one or a combination of the following arrangements:

- a recorded version of written work
- use of a computer with the spell-check facility enabled
- use of a scribe
- waiver in relation to spelling and grammar.

For Polish Leaving Certificate Higher Level this means that errors in spelling and in certain grammatical elements such as incorrect cases and conjugations are not penalized.

Reading Comprehension and Written Production

Spelling: Do not underline words that are misspelt even when pronunciation is affected.

Grammar: The grammatical elements which are not to be penalized can be judged by imagining that you are hearing the answer as a recording. Only mistakes that would be picked up when listening should be penalized.

APPENDIX 2

CD SCRIPT

Wywiad z Adamem Wajrakiem – dziennikarzem i przyrodnikiem

- Jak długo mieszka pan w Puszczy Białowieskiej?

- Do puszczy trafiłem pod koniec lat dziewięćdziesiątych. Mieszkam tu już 27 lat.

- Z jakiego powodu przeprowadził się pan do miejsca tak odległego od cywilizacji?

- Moja żona, która jest biologiem, chciała prowadzić tutaj badania. Poza tym to naprawdę fascynujące miejsce! Urzekło mnie już w czasach studenckich.

- W jednym z wywiadów powiedział pan, że musiał się pan do życia w puszczy przyzwyczaić. Do czego na przykład?

- Do nowych prac. Wiele musiałem się nauczyć, na przykład: koszenia trawy czy rąbania drzewa... Sam naprawiam dach, maluję płot, sprzątam szopę... Tak, do życia wiejskiego i związanych z nim wyzwań musiałem się przyzwyczaić. Jestem przecież dziennikarzem, piszę artykuły do gazety. To moje główne źródło dochodu.

- Jak wygląda pana typowy dzień?

- Budzę się przed świtem i idę do lasu, obserwuję przyrodę. Około ósmej jem śniadanie, a potem zabieram psa - Lolka - na spacer. Kolejnych kilka godzin spędzam na pisaniu artykułów do prasy. Wieczorami wraz z żoną dzielimy się wrażeniami z minionego dnia.

- Kiedy, pana zdaniem, najlepiej wybrać się na wycieczkę do Puszczy Białowieskiej?

- Najbardziej polecam okres od jesieni do wiosny, choć jest tu pięknie przez cały rok.

- Jakie zwierzęta widuje pan na co dzień ?

- Najczęściej żubry, wilki, lisy i jelenie. Spotykam też borsuki, nornice i myszołowy.

- A czy jakieś zwierzęta wyginęły w puszczy?

- Niestety tak. Nie zobaczymy już na przykład niedźwiedzia, czajki czy głuszca.

- Co pan robi dla puszczy?

- Nie używam samochodu. Jeżdżę tylko na rowerze.

Kazimierz Dolny

Kazimierz Dolny to urocze miasto w województwie lubelskim, położone nad brzegiem Wisły. W tym mieście, nazywanym *perłą polskiego renesansu*, organizuje się wiele wydarzeń kulturalnych. Jednym z najważniejszych i najbardziej wyczekiwanych jest Festiwal Filmu i Sztuki *Dwa Brzegi*. Odbywa się on co roku, na przełomie lipca i sierpnia. Festiwal ten przyciąga do Kazimierza Dolnego mnóstwo turystów. Podczas tej imprezy artystycznej można zobaczyć filmy fabularne, dokumentalne i animowane z różnych krajów świata.

Odbývają się wtedy również liczne warsztaty i wystawy. Na szczególną uwagę zasługują warsztaty: sztuki ulicznej, jogi czy pszczelarskie. Festiwal *Dwa Brzegi* jest nie tylko doskonałą okazją do obejrzenia nowych filmów czy udziału w wielu kulturalnych projektach, ale także do odwiedzenia Kazimierza Dolnego. Miasto to słynie z ciekawych muzeów, galerii sztuki oraz przytulnych kawiarni i restauracji. W czasie festiwalu organizowane są także wydarzenia kulinarne, podczas których można spróbować smaczych, miejscowych wypieków, takich jak: koguta z ciasta czy oponki z różnymi dodatkami.

Recenzja książki

Książka pod tytułem *Jowita zostaje. Historia dziesięciu dni ruchu studenckiego* powstała pod wpływem wydarzeń, które miały miejsce w Poznaniu w grudniu 2023 roku. Władze Uniwersytetu imienia Adama Mickiewicza zamierzały wówczas sprzedać akademik *Jowita*. Studenci nie chcieli się na to zgodzić, ponieważ straciliby miejsca zamieszkania. W formie sprzeciwu zajęli dom studencki *Jowita* i przebywali w nim przez dziesięć dni. W tym czasie prowadzone były rozmowy między władzami uniwersytetu a studentami.

Na szczęście akademik udało się uratować. Po zakończeniu protestu powstała książka *Jowita zostaje*. Spełnia ona rolę kroniki tamtych dni. Jak przyznają autorzy, czyli studenci uczestniczący w tej akcji, książka ma dla nich znaczenie informacyjne. Zawiera instrukcje, program działań, korespondencję studentów z władzami uczelni, wywiady z uczestnikami strajku. Ponadto są w niej także różne artykuły i eseje, wiele zdjęć, projekty ulotek i plakatów. Książka liczy ponad pięćset stron! W przedmowie autorzy napisali, że zależy im na tym, by kolejne pokolenia młodych mogły sięgać po podobne źródła, by uczyć się, jak zwyciężać w walce o swoje prawa.

W przeprowadzonych rozmowach studenci podkreślali, że chodzi im o bezpieczeństwo socjalne studiujących oraz o to, by każdy miał dostęp do edukacji. Utrata akademika oznaczałaby wyższe koszty utrzymania, a co za tym idzie, więcej godzin spędzonych w pracy, a mniej poświęconych na rozwój osobisty. A przecież studia to także czas na realizowanie swoich pasji. Książka ta spotkała się z entuzjastycznym odbiorem zarówno wśród studentów, jak ich rodziców i nauczycieli. Po jej wydaniu w wielu miastach uniwersyteckich zaczęły powstawać organizacje, których celem jest ochrona praw studenckich.

Dmuchane meble

Niezwykłą technologię dmuchania dwuwarstwowej, płaskiej blachy wymyślił polski projektant Oskar Zięta. Stworzył stołki, które kupuje się zwinięte w rolkę. Rolka jest na tyle mała, że mieści się w torbie na zakupy. Aby powstał stołek, trzeba tę formę napompować przy pomocy ręcznej pompki. Każdy egzemplarz przybiera oryginalną formę, ponieważ metal nigdy nie wygina się w ten sam sposób. Metalowe stołki, na początku tylko srebrne, teraz są już dostępne w wielu kolorach.

Produkt Oskara Zięty, pomimo że jest najlżejszym krzesłem na świecie, zdecydowanie można określić: solidnym, wytrzymałym i długowiecznym. Badania wykazały, że odkształci się dopiero pod ciężarem dwóch ton. Laserowo wycinana stal jest wydajna w produkcji i nadaje się do recyklingu.

Zainteresowanie metalem odziedziczył pan Zięta po dziadku, który z zawodu był kowalem. Stołek Plopp, czyli „polski ludowy obiekt pompowany powietrzem”, przyniósł autorowi sławę i liczne nagrody. Mebel trafił do Centrum Pompidou jako jedno z dwunastu krzesel, które zmieniły oblicze współczesnego wzornictwa.

Wiadomości

1. W listopadzie ubiegłego roku reprezentacja Polski kobiet w Amp Futbolu, czyli piłce nożnej kobiet po amputacji nogi, pokonała Kenię w meczu o trzecie miejsce mistrzostw świata. To pierwszy mundial kobiecy w tej kategorii, co sprawia, że sukces Polek staje się historycznym momentem dla polskiego sportu. W emocjonującym meczu Polska wygrała z Kenią jeden zero.

2. Na gdańskim dworcu miała miejsce niecodzienna uroczystość. Odślonięto tam rzeźbę kota - Ryśka. Na uroczystości był i kot, i jego właścicielka – pani Patrycja Makowska. Podczas wywiadu powiedziała, że przygarnęła Ryśka ze schroniska dla zwierząt i od razu bardzo pokochała. Jak widać, z wzajemnością! W ubiegłym roku pracownicy dworca zauważyli, że kot regularnie odprowadza do pociągu swoją właścicielkę, po czym siada na ławce i czeka aż pociąg odjedzie. Wierność kota została uhonorowana pięknym pomnikiem.
3. Centrum Nauki Kopernik prowadzi warsztaty „Odkryjmy to!”. Odbývają się one w małych miejscowościach. W weekendy, w lokalnych bibliotekach, domach kultury, centrach sportowych czy szkołach – edukatorzy z Kopernika pokazują dorosłym, jak poprzez wspólne eksperymentowanie odkrywać z dzieckiem świat nauki. Zaletą projektu jest to, że do eksperymentowania nie potrzeba zaawansowanego technologicznie i kosztownego sprzętu. Po zakończeniu warsztatów uczestnicy otrzymują darmowy zestaw do eksperymentowania z dzieckiem w domu.
4. W Ćmielowie miało miejsce uroczyste otwarcie Porcelanowego Rynku. W jego centrum jest fontanna przypominająca serwis do kawy. Dookoła niej znajduje się dwadzieścia ławeczek w kształcie filiżanek. Do jednej z nich spływa woda z czajniczka. Jest też oczywiście cukiernica. Filiżanki, które zdobią ćmielowski rynek, zostały wykonane zgodnie ze wzorem, który powstał jeszcze przed II wojną światową. Zlecił go ówczesny prezydent Rzeczypospolitej - Ignacy Mościcki.

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ba chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthrata a bhronnadh ar iarrthóirí nach ghnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna don scrúdú. Ba chóir freisin an marc bónaís sin a **shlánú síos**.

Tábla 280 @ 5%

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na n-ábhar a bhfuil 280 marc san iomlán ag gabháil leo agus inarb é 5% gnáthrata an bhónais.

Bain úsáid as an ngnáthrata i gcás 210 marc agus faoina bhun sin. Os cionn an mharc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
211 - 213	10
214 - 220	9
221 - 226	8
227 - 233	7
234 - 240	6
241 - 246	5

Bunmharc	Marc Bónais
247 - 253	4
254 - 260	3
261 - 266	2
267 - 273	1
274 - 280	0

